در سال جاری صورت گرفت؛

مطرح شدن ۱۹۴ پرونده در ستاد تسهیل استان

سرپرست سازمان صنعت، معدن و تجارت استان البرز از برگزاری نوزدهمین جلسه کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید استان البرز در سال ۹۸ خبر داد.

به گزارش پیام آشنا، رامین ربیعی دیروز تهم تیر ماه در جلسه کارگروه تسهیل در سالن شهدای دولت استانداری البرز ضمن اعلام این خبر گفت: در سال جاری ۱۹۴ پرونده واحدهای تولیدی در این کارگروه مطرح شده که خروجی آن ۲۳۷ مصوبه بوده است.

ربیعی با اشاره به اینکه سهم مسایل بانکی از مصوبات ستاد تسهیل ۱۶۸ مصوبه بوده است تصریح کرد: ۲۹ مصوبه مربوط به تسهیلات سرمایه ثابت، ۱۱۷ مصوبه در بخش تسهیلات سرمایه در گردش و ۲۲ مصوبه در ارتباط با استمهال بدهی بانکی بوده است. سرپرست سازمان صمت استان البرز در ادامه افزود: تامین اجتماعی با ۶ مصوبه و امور مالیاتی با ۷ مصوبه بخشی دیگر از مصوبات ستاد تسهیل استان به شمار می رود. بنا به گفته این مقام مسئول ۵۶ مصوبه دیگر این ستاد مربوط به دستگاههای خدمت رسان شامل شهرداری ها، ادارات آب، برق، گاز و... است در جلسه دیروز پرونده مشکلات هفت واحد تولیدی بررسی شد و مصوبات لازم جهت رفع آن به تصویب کارگروه رسید.

اخبار کوتاه

گزارش بانک مرکزی؛

مانده تسهیلات بانکی ۲۰ درصد افزایش یافت

آمارهای بانک مرکزی از افزایش ۲۵۶ درصدی مانده سپرده‌ها و ۱۹.۹ درصدی مانده تسهیلات بانکی در پایان سال ۹۷ نسبت به سال ۹۶ حکایت دارد.

به گزاش پیام آشنا به نقل از صدا و سیما گزارش بانک مرکزی از وضع کل مانده سپرده‌ها و تسهیلات ریالی و ارزی بانک‌ها و موسسات اعتباری در پایان اسفند سال ۱۳۹۷ حاکی از آن است که مانده کل سپرده‌ها بالغ بر هزار میلیارد ریال شده است که نسبت به پایان سال قبل معادل ۴۲۰۹.۳ هزار میلیارد ریال (۲۵.۶ درصد) افزایش نشان می‌دهد.

بیشترین مبلغ سپرده‌ها مربوط به استان تهران با مانده ۱۱۳۱۸.۷ هزار میلیارد ریال و کمترین مبلغ مربوط به استان کهگیلویه و بویراحمد معادل ۵۵.۲ هزار میلیارد ریال است.

مانده کل تسهیلات بیش از ۱۵۰۹۰.۲ هزار میلیارد ریال بوده است که نسبت به پایان سال ۹۶ رقم ۲۵۰۴.۱ هزار میلیارد ریال (به میزان ۱۹.۹ درصد) افزایش نشان می‌دهد. بیشترین مبلغ تسهیلات مربوط به استان تهران با مانده ۹۷۵۲.۱ هزار میلیارد ریال و کمترین مبلغ مربوط به استان کهگیلویه و بویراحمد معادل ۵۱.۸ هزار میلیارد ریال بوده است.

نسبت تسهیلات به سپرده‌ها بعد از کسر سپرده قانونی ۸۱.۳ درصد بود که نسبت به پایان سال ۹۶ به میزان ۴.۱ واحد درصد کاهش نشان می‌دهد. نسبت مزبور در استان تهران ۹۴.۹ درصد و استان کهگیلویه و بویراحمد ۱۰۵.۶ درصد گزارش شده است.

بانک مرکزی توضیح داده است که یکی از علل مهم بالا بودن رقم تسهیلات و سپرده‌ها در استان تهران استقرار دفاتر مرکزی بسیاری از شرکت‌ها و موسسه‌های تولیدی سایر استان‌ها در استان تهران بوده و عمده فعالیت‌های بانکی آن‌ها توسط شعب بانک‌ها و موسسه‌های اعتباری استان تهران انجام می‌شود.

مدیر بازنگری طرح جامع مسکن اعلام کرد،

رکود تورمی در انتظار بازار مسکن

بازار مسکن امسال در صورت عدم عرضه مناسب به یک دوره رکود تورمی وارد خواهد شد.

به گزاش پیام آشنا به نقل از صدا و سیما قردین یزدانی با اشاره به وضعیت اخیر بازار مسکن، در خصوص علت افزایش قیمت‌ها در بازار مسکن بر خلاف کاهش مداوم حجم معاملات، گفت: یکی از دلایل بروز چنین وضعیتی در بازار مسکن آن است که به رغم افزایش قیمت بسیار بالای ملک بخش مسکن به دوره رونق تولید وارد نشده است و به عبارت دیگر می‌توان گفت: با وجود تقاضای بالا در بازار مسکن در یکسال گذشته، عرضه افزایش پیدا نکرده است.

وی ادامه داد: وارد نشدن بخش مسکن به دوره رونق تولید به دلیل آن است که فعالیت ساخت و ساز به دلیل قیمت بالای زمین و مصالح ساختمانی سود ده نیست و این رو سازندگان ورود به این بخش را همچون گذشته یک فعالیت سوددهد در مقایسه با سایر بازارها تلقی نمی کنند.

به گفته وی افزایش قیمت زمین و مصالح ساختمانی سبب می‌شود تا قیمت تمام شده تولید افزایش پیدا کند و همین موضوع نیز منجر به افزایش قیمت فروش می‌شود که طی ماه‌های اخیر رخ داده است.

مدیر بازنگری طرح جامع مسکن با تاکید بر آنکه افزایش مداوم قیمت‌ها منجر به ایجاد شکاف بزرگتری میان قدرت خرید متقاضیان و قیمت‌های پیشنهادی می‌شود، افزود: در نتیجه چنین وضعیتی همزمان با افزایش قیمت‌ها کاهش خرید و کم شدن حجم معاملات مسکن در بازار اتفاق می‌افتد.

وی با بیان اینکه به نظر می‌رسد بازار مسکن در ماه‌های آتی در همین مسیر پیش رود، به پایگاه خبری بانک مسکن، گفت: چنین وضعیتی که بازار با افزایش قیمت در عین کاهش حجم معاملات مواجه است رکود تورمی اطلاق می‌شود. البته پیش‌بینی می‌شود شیب افزایش قیمت مسکن به تدریج در ماه‌های آتی کاهش پیدا کند.

وی در پایان گفت: در صورتی که حجم عرضه مسکن با تقاضای موجود در بازار به تناسب برسد می‌توان امیدوار بود بازار مسکن در مسیر تعادلی قرار بگیرد.

دبیر ستاد تنظیم بازار تاکید کرد،

برنامه‌ای برای افزایش قیمت نان وجود ندارد

دبیر ستاد تنظیم بازار اعلام کرد: پیشنهادات اتحادیه نانوایان برای افزایش قیمت نان در حال بررسی است، اما فعلا هیچ برنامه‌ای برای اجرایی کردن این پیشنهاد وجود ندارد.

به گزاش پیام آشنا به نقل از ایرنا، عباس قبادی، معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت و دبیر ستاد تنظیم بازار گفت: هنوز هیچ تصمیم و برنامه‌ای برای افزایش قیمت نان نداریم و تنها پیشنهادات اتحادیه نانوایان برای بررسی افزایش هزینه‌های تولید و تجدید نظر در قیمت نان، در حال بررسی است.

وی افزود: همه اتحادیه‌ها می‌توانند در شرایطی که هزینه‌های تولیدشان افزایش یافته است، پیشنهادات و آنالیز قیمت خود را به ستاد تنظیم بازار اعلام کنند. این پیشنهادات مورد بررسی قرار گرفته و در صورت تأیید، برای افزایش قیمت آنها تصمیم گرفته خواهد شد.

رئیس اتحادیه نانوایان سنتی با تاکید بر این که موضوع افزایش قیمت نان جدی نیست، اظهار کرد اگر بخواهیم قیمت نان یا هر کالای دیگری را افزایش دهیم، قطعاً پس از بررسی‌های لازم آن را به اطلاع مسئولان و رئیس‌جمهوری می‌رسانیم تا همچون گذشته ناهماهنگی در افزایش قیمت نان به وجود نیاید اما هنوز هیچ تصمیمی برای این موضوع وجود ندارد.

نیک‌آیین مطرح کرد،

عرضه قطره چکانی لوازم یدکی از سوی خودروسازان

رئیس اتحادیه مکانیسین‌های تهران با بیان این که عرضه لوازم یدکی از سوی کارخانه‌ها به صورت قطره‌چکانی انجام می‌شود، گفت: وضعیت موجودی کالا در بازار بهبود یافته، اما قیمت لوازم به شدت بالا بوده و این موضوع از مراجعه افراد به تعمیرگاه‌ها کاسته است.

به گزاش پیام آشنا به نقل از ایسنا، علیرضا تیکا، نیک‌آیین اظهار کرد: با آزادسازی واردات قطعات خودرو به کشور وضعیت موجودی کالا در بازار بهبود یافته است، اما با وجود این شرایط قیمت لوازم یدکی و قطعات مصرفی خودرو رشد قابل توجهی یافته که این موضوع کاهش مراجعه به تعمیرگاه و تعویض قطعات را به دنبال داشته است.

رئیس اتحادیه مکانیسین های تهران تاکید کرد: اکثر خودروها در زمینه فرسان، ترمز و سرویس‌های جلوبندی نیاز به تعمیر دارند که این قسمت از خودروها به طور مستقیم با امنیت و ایمنی خودرو در ارتباط هستند.

وی یادآور شد: اتحادیه در سال گذشته هزینه دستمزد تعمیر خودرو را افزایش داد اما در سال جاری در راستای حفظ حقوق مصرف کننده و تعمیر خودروها افزایش دستمزدی را لحاظ نکرد.

تیکا، نیین در پاسخ به این سؤال که آیا شرکت‌های خودروساز لوازم یدکی خودروهای تولیدی خود را به بازار عرضه کرده‌اند؟ اظهار کرد: کارخانه‌ها به صورت قطره‌چکانی لوازم یدکی محصولات خود را به بازار عرضه می‌کنند و این در حالی است که در چند ماه آینده گارانتی خودروها تمام می‌شود از این رو باید فکری به حال عرضه قابل توجه لوازم یدکی در بازار کرد. اگر در شرایط فعلی فکری به حال آینده بازار نشود، در ماه‌های آینده بازار شرایط مناسبی را در پیش نخواهد داشت.

مدیر راهداری و حمل ونقل جاده ای البرز:

بیش از ۲۲ هزار حلقه لاستیک در استان توزیع شد

بیش از ۲۲ هزار حلقه لاستیک ویژه بخش حمل ونقل باری و مسافری در استان البرز توزیع شد.

به گزارش پیام آشنا، مهرداد جهانی مدیر راهداری و حمل ونقل جاده ای استان البرز با اعلام این خبر گفت از تعداد ۲۲ هزار و ۶۳۴ حلقه لاستیک توزیع شده در استان، ۱۹ هزار و ۹۱۰ حلقه به رانندگان بخش حمل ونقل کالا و ۲هزار و ۷۲۲ حلقه به رانندگان بخش حمل ونقل مسافر تحویل شده است. وی افزود: این طرح با هدف تامین بدون واسطه لاستیک مورد نیاز رانندگان و ایجاد توازن بین عرضه و تقاضا و جلوگیری از ایجاد بازار کلاکب با هماهنگی وزارت راه وشهرسازی و وزات صنعت، معدن و تجارت اجرایی شد. مدیر راهداری و حمل ونقل جاده‌ای استان البرزافزاید کرد، رانندگان با دارابودن کارت هوشمند قمل نلوگان، مدارک شناسایی خودرو کارکرد ۲ حلقه تخصیص می یابد، در بخش جلجیلی کالا به وسایل نقلیه باری با ظرفیت تا ۲۰ تن به ازای ۲۰ هزار کیلومتر کارکرد، وسایل نقلیه باری بیش از ۲۰ تن تا ۴۰ تن، به ازای ۱۵ هزارکیلومتر کارکرد و وسایل نقلیه باری با ظرفیت بیش از ۴۰ تن به ازای ۱۰ هزار کیلومتر کارکرد ۲ حلقه لاستیک ارائه می شود.

کارکرد و مینی بوس در ازای ۱۵ هزار کیلومتر کارکرد ۲ حلقه تخصیص می یابد، در بخش جلجیلی کالا به وسایل نقلیه باری با ظرفیت تا ۲۰ تن به ازای ۲۰ هزار کیلومتر کارکرد، وسایل نقلیه باری بیش از ۲۰ تن تا ۴۰ تن، به ازای ۱۵ هزارکیلومتر کارکرد و وسایل نقلیه باری با ظرفیت بیش از ۴۰ تن به ازای ۱۰ هزار کیلومتر کارکرد ۲ حلقه لاستیک ارائه می شود.

رئیس اتحادیه مشاوران املاک مطرح کرد:

شناسایی مستاجران واقعی از طریق کد رهگیری

رئیس اتحادیه متشاوران املاک تهران گفت: پرداخت تسهیلات به مستاجران قدرت اجاره را بالا می برد اما قبل از اجرای این طرح لازم است مستاجران واقعی از طریق کد رهگیری شناخته شوند.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایرنا، «مصطفی قلی خسروی» با اشاره به پیشنهاد تشکیل صندوق حمایت از مستاجران گفت: برای اعطای وام باید مستاجران واقعی شناسایی شوند چرا که مواردی وجود دارد که فرد مستأجر صاحبخانه هم است.

وی با بیان اینکه این ترین راه برای شناخت مستأجر واقعی کد رهگیری است. گفت: اگر کد رهگیری داشته باشند به این معنا است که مالیات مالک و مستأجر پرداخت شده است. البته در صورت تداشتن کد رهگیری هم می‌شود از اداره مالیات استعلام کرد که آیا این مالک و مستأجر مالیات بر اجاره را داده است یا خیر؟

رئیس اتحادیه متشاوران املاک تهران گفت: از قدیم گفته شده است صاحبخانه خوب مستأجر را صاحبخانه تمی کند. درست مثل بعضی‌ها که خانه‌های سازمانی دارند و بعد از ۳۰ سال سکونت و هنگام خروج از خانه سازمانی خودمستأجر می‌شود.

وی ادامه داد: درست است که تیت دولت توانمند سازی مستأجران است اما ما می‌گوییم این بودجه را در اختیار سازندگان قرار دهید و مستأجر را صاحبخانه کنید حتی اگر آن خانه ۵۰ متر باشد.

قلی خسروی پیشنهاد داد: برای کمک به مستأجران پیش قسط یکی از خانه‌هایی که در طرح اقدام ملی ساخته می‌شود، در قالب وام پرداخت شود و بعد مستأجران به صورت ماهانه اقساط خانه را پرداخت کنند.

مدیر کل هدایت نیروی کار وزارت کار اعلام کرد:

آمادگی کانادا، استرالیا و دانمارک برای جذب نیروی کار ایرانی

مدیر کل هدایت نیروی کار وزارت کار با بیان اینکه کشورهای کانادا،استرالیا ودانمارک اقدماتی را برای جذب نیروی کار ایرانی آغاز کرده‌اند، از هدفگذاری برای اعزام ۵هزار نیرو به خارج در سال ۹۸ خبر داد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از مهر، محمد اکبرنیا، تأسیس دفاتر هدایت و حمایت نیروی کار در کشورهای هدف را یکی از سیاست‌های وزارت کار در حوزه اعزام نیروی کار به خارج از کشور عنوان کرد و گفت: این دفاتر به تسهیل اعزام نیروی کار از کشورمان به کشور مقصد کمک می کنند، ضمن اینکه ایرانیان شاغل می‌توانند از حمایت‌های این دفاتر در حوزه‌های مختلف مرتبط با کار بهره مند شوند.

وی با بیان اینکه در حال حاضر در کشورهایی مانند عمان، کانادا، ترکیه، استرالیا، دانمارک و آلمان دفاتر هدایت و حمایت نیروی کار راه اندازی شده است، ادامه داد: دفاتر کشورهای آلمان و دانمارک به تازگی و در سال جاری تأسیس شده‌اند.

مدیر کل هدایت و حمایت نیروی کار وزارت کار افزود: این دفاتر از طریق هماهنگی و توافق دو جانبه وزارت امور خارجه کشورمان با کشورهای مورد نظر تأسیس می‌شوند. البته در کشور کانادا نیز به رغم اینکه سفارت نداریم اما دفتر هدایت و حمایت نیروی کار ایرانی تأسیس شده است و فعالیت می کند.

اکبرنیا با اشاره به اهم اقدامات برای اعزام نیروی کار به خارج از کشور گفت: کشورهای کانادا، استرالیا و دانمارک اقدماتی را در حوزه جذب نیروی کار ایرانی آغاز کرده اند که امیدواریم بتوانیم به نتایج و توافقات خوبی دست یابیم.

این مقام مسئول در وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی تاکید کرد: برنامه‌های اعزام نیروی کار به خارج از کشور در سال ۹۸ را از اواخر سال گذشته آغاز کردیم تا بتوانیم در سال جاری تحولی در حوزه اعزام نیروی کار ایجاد کنیم. نیازهای جهانی بازار کار به ویژه در حوزه‌های بهداشتی و فنی و مهندسی در این زمینه داشته باشیم اما در نهایت تسهیل اعزام نیروی کار به شرایط بین المللی و گشایش‌های سیاسی بستگی دارد.

وی همچنین به ظرفیت بالای جذب نیروی کار خارجی توسط کشور آلمان اشاره کرد و گفت: بر اساس برآوردهای صورت گرفته، این کشور به ۲۰۰ هزار نیروی کار خارجی نیاز دارد که در فاز نخست جذب ۲۵۰ هزار نیروی کار هدف گذاری شده است اما اینکه چقدر از این نیاز را بتواند با جذب نیروی کار ایرانی پوشش دهد بستگی به ظرفیت‌های فنی داخلی و مسائل سیاسی دارد.

اکبرنیا گفت: با کشور آلمان در حوزه اعزام نیروی کار به این کشور توافقاتی صورت گرفته و پیشرفت‌هایی نیز حاصل شده است.

وی داشتن مدرک زبان انگلیسی آیلتس (IELTS) را مهمترین شرط جذب نیروی کار در خارج از کشور عنوان کرد و گفت: متقاضیان برای اعزام به خارج از کشور برای اشتغال حتما باید از طریق کارپایی‌های مجاز که در سایت وزارت کار منتشر شده است، اقدام کنند. در کارپایی‌های مجاز تمام مراحل اقدام درج شده است.

مدیرکل هدایت و حمایت نیروی کار وزارت کار گفت: در مرحله نخست اقدامی برای اعزام نیروی کار به خارج از کشور، مبلغ ۴۰ هزار تومان برای مشاوره از کارجو دریافت می‌شود. اکبرنیا با اشاره به اعزام ۱۷۰۰ هزار نیروی کار ایرانی به خارج از کشور از طریق کارپایی‌ها در سال گذشته گفت: تلاش و هدف ما این است که در سال جاری در صورت فراهم شدن شرایط این میزان را به ۵ هزار نفر برسانیم.

در جلسه ستاد تنظیم بازار؛

قیمت مصوب مرغ ثابت ماند

ستاد تنظیم بازار بر تداوم تخصیص ارز ۴۲۰۰ تومانی برای واردات نهاده‌های مورد نیاز برای تولید مرغ تاکید کرد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از وزارت صنعت، معدن و تجارت، در پی ارائه درخواستی از سوی وزارت جهاد کشاورزی در خصوص اصلاح نرخ جوجه یک روزه و گوشت مرغ از سوی وزارت جهاد کشاورزی، ستاد تنظیم بازار با تاکید بر حمایت توأمان از بخش‌های تولید و مصرف مقرر کرد وزارت جهاد کشاورزی نسبت به تأمین، توزیع و نظارت حداکثری بر رعایت قیمت مصوب عرضه نهاده‌ها اقدام کند و مدیریت بازار به گونه‌ای صورت گیرد تا از رسیدن کالا به دست مرغداران با حذف واسطه‌های غیر ضروری اطمینان حاصل شود. در این نشست که به ریاست عباس قبادی - دبیر ستاد تنظیم بازار و معاون بازرگانی داخلی وزارت صنعت، معدن و تجارت - برگزار شد، اعضای ستاد تنظیم بازار بر فرآیند صدور فاکتور در حلقه‌های مختلف زنجیره تولید مرغ تاکید کردند. این حلقه‌ها شامل فرآیند تولید جوجه یک روزه، فروش مرغ زنده، مرغ کشتار شده توسط کشتارگاه‌ها، مراکز توزیع عمده و خردفروشان است. به این ترتیب تکالیف مسئول، طبق تصمیمات پیشین ستاد تنظیم بازار بار دیگر مورد تاکید قرار گرفت.

دستگاه‌های نظارتی مسئول در این راستا سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولید کنندگان، سازمان تعزیرات حکومتی و دادستانی‌های استان‌ها اعلام شده است.

بدیهی است دستگاه‌های مسئول فقط مسئول کنترل صدور فاکتور خواهند بود و سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولید کنندگان، سازمان تعزیرات حکومتی و وزارت جهاد کشاورزی مکلف هستند ضمن رصد و پایش مستمر میزان جوجه‌ریزی مطابق با نیاز بازار و تحقق الزامات بازار رقابتی، گزارش لازم برای اتخاذ تصمیمات آتی را به دبیرخانه کارگروه تنظیم بازار ارائه کنند.

ستاد تنظیم بازار با تاکید بر تداوم تولید مرغ و پیشگیری از نیاز به واردات، مقرر کرد در صورت بروز حاشیه زیان برای تولید کنندگان در زمان کاهش قیمت فروش، قیمت کف حمایتی مرغ توسط سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولید کنندگان با همکاری دستگاه‌های مسئول و تشکل‌های مربوطه محاسبه و به دبیرخانه ارائه شود.

همچنین شرکت پشتیبانی امور دام مکلف است از همه ظرفیت‌های خود برای جمع‌آوری مرغ مازاد بازار استفاده کند. پیش‌بینی شده است وجه ریالی قیمت خرید مرغ در حداقل زمان ممکن پرداخت تا انگیزه فروش و تحویل کالا به دولت کاهش نیابد.

قیمت خرید مرغ گرم کشتار روز درب کشتارگاه به ازا هر کیلوگرم ۱۱ هزار و ۵۰۰ تومان تعیین گردید و هزینه‌های تبعی بعدی شامل شوینگ یک انجماد و حمل و نگهداری بعد از خرید بر عهده شرکت پشتیبانی امور دام خواهد بود.

برای جلوگیری از واسطه‌گری فروش نهاده‌ها انجام تهاتر خرید مرغ با تحویل نهاده مطابق با میزان جوجه‌ریزی و با رعایت سهم‌بندی نهاده اعلامی وزارت جهاد کشاورزی در چارچوب دستورالعمل ابلاغی وزیر جهاد کشاورزی و تعهد مصرف و عدم فروش نهاده از سوی فروشندگان (تولید کننده‌مرغ) خواهد بود.

یادداشت

پرسشی درباره اصلاح ساختار اقتصادی

۲۶ خرداد انتخابات دوره نهم اتاق بازرگانی ایران با حضور فعالان بخش خصوصی بسیار پرشور و منظم برگزار و به این ترتیب دوره جدید ماموریت‌های اتاق بازرگانی در زمانه‌ای که فشارهای داخلی و خارجی به اوج رسیده، آغاز شد.

حساسیت این دوره مسئولیت‌های اتاق را نیز سنگین کرده است. به‌طوری که اتاق ضمن عمل به مسئولیت قانونی خود در مورد ارائه مشاوره‌های صحیح و کارشناسی به قوای سه‌گانه، باید بتواند در فرآیندهای تصمیم‌سازی نیز نقشی موثر و کارآمد ایفا کند. از جمله تلاش‌ها در جهت تصمیم‌سازی این است که بتوانیم دستگاه‌های اجرایی را متوجه تصمیمات غیرکارشناسی‌ای کنیم که هم‌اکنون در حال انجام است. از ابتدای سال ۱۳۹۷ که بحران ارزی پیش آمد، مشکلات بنگاه‌های اقتصادی شروع و روز به روز بیشتر شد. تحریم‌های خارجی هر روز سنگین‌تر و هوشمندانه‌تر در حال وقوع است، از طرف دیگر تحریم‌های داخلی باید با تعبیری ندانم‌کاری‌های دستگاه‌های اجرایی هم مزید بر علت شده تا حجمی از فشار روی دوش بنگاه‌های اقتصادی سنگینی کند.

دقت به برخی آمارها و تحامت وضعیت امروز را به خوبی نشان می‌دهد. در سال ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۸ طی ۲۴ فصل رشد سرمایه‌گذاری در ۱۴ فصل منفی و میانگین رشد سرمایه‌گذاری منفی ۳/۸ درصد بوده است. همچنین رشد مصرف در سال ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۷ در ۲۴ فصل، تنها در ۹ فصل مثبت بوده است و میانگین آن در تمام فصول منفی ۲/۲ درصد بوده است. آخرین آمار اعلام‌شده توسط مرکز آمار ایران برای سال ۹۷ نشان می‌دهد، نرخ تورم ۲۶/۹ درصد و رشد اقتصادی منفی ۴/۹ درصد بوده است. این رشد منفی به‌ویژه‌ی اثرات خود را در بخش‌هایی مانند اشتغال نمایان می‌سازد. این در حالی است که طی سه سال گذشته موضوع اشتغال و کاهش نرخ بیکاریکی از اولویت‌های مهم دولت بوده، ولی در عمل فرآیندهای اجرایی به سمتی پیش رفته که بر میزان بیکاری افزوده شده‌است. رشد منفی اقتصادی بنیان‌های تولیدی کشور را نیز دچار خدشه می‌سازد البته با توجه به فضای تحریمی چنان دور از ذهن نبود که وضعیت تولید با مخاطره مواجه شود، ولی به‌طور خاص به نظر می‌رسد در این آمارهای منفی هنوز اثرات تحریمی به دقت اثر نکرده‌است و به احتمال زیاد طی ماه‌های آینده تاثیر تحریم‌ها نیز در رشد اقتصادی دیده می‌شود. طبق آمارهای رسمی صادرات کشور در سال ۹۷ نسبت به سال قبل ۶ درصد کاهش داشته و واردات هم ۲۱/۷ درصد کم شده است، با توجه به اینکه سهم عمده‌ای از واردات کشور کالاهای واسطه‌ای و مواد اولیه کارخانه‌ها است، از این رو چنانچه نتوانیم تهدیدهای پیش آمده را به فرصتی برای کشور تبدیل کنیم، روزبه‌روز اندازه اقتصاد کشور کوچک‌تر، سفره مردم خالی‌تر و نرخ بیکاری بیشتر خواهد شد. بنابراین اصلاح ساختاری اقتصاد ایران با توجه به منظومه پیش‌رو، یک واجب قطعی است. این اصلاحات نیز می‌تواند از موضوع رانت ارزی در قالب دلار ۴۲۰۰ تومانی آغاز شود. تداوم این سیاست آفت‌هایی دارد که از جمله آنها به موارد زیر می‌توان اشاره کرد: ۱- برای عده‌ای که به این نوع ارز دسترسی دارند رانت ایجاد کرده، ۲- به احتمال افزایش صادرات غیرنوگمی و خروج ارز از کشور دامن زده، ۳- عدم کنترل قیمت‌ها را در بازار به دلیل نبودن سیستم توزیع به‌وجود آورده ۴ -ناعادلانه بودن توزیع را گسترش داده، به‌طوری که طبقات مرفه بیش از طبقات نیازمند از کالاها و یارانه پنهان دولتی بهره‌مند می‌شوند، ۵- عدم تشخیص دلار ۴۲۰۰ تومانی در کالاهای صادراتی را بیشتر کرده، به‌طوری که هم‌اکنون دولت یارانه می‌دهد، ولی در نهایت کالا با این یارانه صادر می‌شود، ۶-احتمال قاچاق کالاهایی را که با دلار ۴۲۰۰ تومانی وارد شده به وجود آورده، ۷- توازن در سایر بازارها را بر هم زده است. در این شرایط دولت باید در اولین اقدام خود ضمن از میان برداشتن رانت ارزی، درخصوص نظام یارانه‌ای کشور تصمیم‌گیری کند. طبق برآورد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی در سال ۸۰۰ هزار میلیارد تومان یارانه پنهان پرداخت می‌شود. سهم یارانه انرژی نیز از این عدد قابل توجه است. در شرایطی که کل پایستگی اقتصاد کشور به نفت حدود ۲۰۰ هزار میلیارد تومان است، آیا نمی‌شود به تدریج از کل اعتبارات که به‌عنوان یارانه پرداخت می‌شود، یک چهارمش را در بودجه صرف کنیم و یک‌چهارم را هم به‌صورت نقدی به دهک‌های آسیب‌پذیر جامعه بدهیم تا بتوانیم ساختار اقتصادی کشور را اصلاح کنیم؟ ورود به این عرصه نیاز به شجاعت و اقتدار دارد. محافظه‌کاری بیش از اندازه و توجه به برخی تحلیل‌ها که به وضوح آدرس غلط به تصمیم‌گیر می‌دهند، موجب شده تا مهم‌ترین اصلاح ساختاری اقتصاد ایران معطل بماند و همزمان منابع کشور هدر رود و مردم هم ناراضی‌تر از قبل شوند. طبق آمارهای رسمی در سال ۱۳۹۷ در بخش یارانه سوخت ۱۲۳ هزار میلیارد تومان تنها به‌عنوان یارانه بنزین، ۱۳۰ هزار میلیارد تومان به‌عنوان یارانه گازوئیل و ۲۸۰ هزار میلیارد تومان برای گاز طبیعی پرداخت شده و در مجموع تنها یارانه این سه نوع انرژی ۵۳۳ هزار میلیارد تومان بوده است. حالا تصور کنید اگر این اعداد به تولید بیایند، چقدر می‌توانند اثرات مثبتی داشته باشند و به اصلاح ساختار اقتصادی منجر شوند در این موقعیت که هم مردم تحت فشار تورمی و معیشتی قرار دارند، هم وضعیت فعلی پرداخت یارانه‌ها به گسترش بیشتر ارائه و بی‌عدالتی منجر می‌شود و دولت می‌تواند به سمت توزیع یارانه نقدی به هر خانوار برود. امروز نیاز است که دولت این پرسش را پیش روی تمام صاحب‌نظران قرار دهد: سالانه ۸۰۰ هزار میلیارد تومان یارانه پنهان پرداخت می‌شود و عدد وابستگی‌بودجه به نفت هم مشخص است. آیا راه‌حل بهتری برای استفاده بهینه از منابع کشور برای کمک به توسعه ملی و بهبود معیشت مردم وجود ندارد؟

مسعود خوانساری